REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 16. Brașov, Sâmbătă 22 Ianuarie (3 Februarie). 1900.

Autonomia catolică.

Alaltăerĭ s'a deschis în sala de desbaterĭ a camerei magnaților din Budapesta congresul romano-catolicilor ungurĭ, pentru a aduce decisiune asupra cunoscutului proiect de statut al comisiunei de 27 privitor la organisarea autonomiei bisericei romano-catolice din Ungaria și a delibera asupra mĕsurilor și principiilor, pe temeiul cărora sĕ se pótă înființa autonomia.

De trei-ḑecĭ de anĭ și mai bine este pusă la ordinea ḑilei înființarea așa numitei autonomiĭ catolice și décă a trebuit atâta timp pentru-ca lucrurile sĕ ajungă la situația de astăḑĭ, când congresul unguresc catolic întrunit la Budapesta vré sĕ facă o nouă încercare — de astădată, se ḑice, „seriósă“ — de-a realisa vechiul plan de autonomiă, atuncĭ de sigur, că nu este ușóră problema, ce va avé s'o deslege congresul.

Sunt o mulțime de interese, ce se isbesc în capete în cestiunea autonomiei. De-o parte stă statul și pretensiunile lui față cu biserica romano-catolică, ér de altă parte stă acéstă biserică cu pretensiunile și prerogativele ei vechĭ față de stat. In astfel de împrejurărĭ, nu e lucru puțin ceea-ce se aștéptă dela acest congres, căcĭ este o problemă fórte grea de-a aduce în consonanță interesele și a unei și a celeilalte părțĭ și a împăca, cum s'ar ḑice, capra cu varza. In acésta residă grava misiune, ce 'i-se dă amintitului congres.

Va fi decĭ de interes a cunósce în conturĭ generale părerile, ce domnesc între cei de aprópe interesațĭ, adecă între Ungurii catolicĭ din cler și popor, asupra șanselor de isbândă, ce le póte avé mult discutata și desbătuta „cestiune a autonomiei catolice“, și asupra punctelor de divergență între factorii chemațĭ a-o realisa.

Ca și la 1870/71 în cestiunea autonomiei își stau și aḑĭ față în față douĕ curente principale: unul moderat, altul radical. Cel dintâiŭ stă pe basa de a nu se vătĕma întru nimic ierarchia bisericei catolice și drepturile de patronat ale corónei, reservându-se în același timp guvernului, ca representant al corónei, dreptul de supra-inspecțiune înscris în legĭ și eschiḑêndu-se binișor din cercul de influență al autonomiei afacerile, ce se refer la cult, învĕțĕmênt, guvernare bisericéscă etc. In special curentul acesta e de părere, că nu se pot sista c'o singură lovitură trei cestiunĭ cardinale, adecă cestiunea privitóre la numirile de episcopĭ, cestiunea fondurilor și a fundațiunilor și cestiunea referitóre la afacerile școlastice, cestiunĭ acestea, carĭ — cum ḑic aderenții lui — sunt concrescute cu mii de fire cu trecutul.

Curentul al doilea, representat prin minoritatea congresului, pretinde și aḑĭ ca și la 1870/71, o autonomiă mult mai largă. El cere, ca în cadrul autonomiei sĕ cadă și educația clericală, apoi tóte bunurile bisericescĭ, tóte beneficiile archiepiscopescĭ și episcopescĭ, parochiale etc. C'un cuvênt, minoritatea vré sĕ introducă în autonomiă dreptul de dispunere a poporului asupra tuturor afacerilor de sémă, postulat fără de care, ḑic aderenții séĭ, autonomia n'ar avé nicĭ o valóre. Minoritatea, în sprijinul principiilor sale, se provócă la autonomia romano-catolicilor ardelenĭ, care după o esistență bicentenară a dovedit, că prin intrarea factorului mirenimei în organismul autonom și prin influența acestuia în afacerile publice ecelsiastice, causa bisericei romano-catolice din Ardeal a câștigat mult.

Afară de acésta nu trebue sĕ scăpăm din vedere nicĭ posiția, ce o iau guvernul și colegiul episcopilor, Deja la 1897 guvernul și-a desfășurat într'un memoriu voluminos punctul sĕu de vedere în cestiunea autonomiei. In acest memoriu-program, guvernul își stabilise pretensiunile sale și declara, că nu se va abate întru nimic dela ele. Statul, ḑicea guvernul, are un mare interes, ca în autonomiă sĕ se validiteze pe tótă linia dreptul lui de control asupra afacerilor educațiunei, învĕțĕmêntului, fundațiunilor etc. In ce privesce punctul de vedere al clerului înalt catolic, abia décă mai e necesar sĕ spunem, că e mult prea gelos de drepturile și prerogativele sale, decât sĕ se învoéscă cu una cu douĕ a-și da din mână puterea în tóte privințele. Clerul catolic nu e învoit nicĭ cu pretensiunile unora, nicĭ cu ale altora. El nu și-a desfășurat până acum punctul sĕu de vedere în mod clar și decis.

Étă așa-dér, câte greutățĭ are de învins congresul din Budapesta și nu fără óre-care îndreptățire se accentuéză dintr'o parte, că ședințele lui se vor încheia și de astădată fără vr'un resultat positiv.

Ca un moment caracteristic relevăm — deșĭ nu e tocmai la obiect — că în tóte aprețiările foilor ungurescĭ asupra stării lucrurilor în ajunul congresului, nu se face nicĭ o amintire — afară dór' de câte-va cuvinte ale lui „Pesti Naplo“, pe carĭ le reproducem mai jos — despre tendințele ostile și distrugĕtóre manifestate în proiectul de statut al comisiunei de 27 a congresului față cu autonomia bisericei romane unite și despre igerența în afacerile acesteia, ingerență, ce o involvă încercarea romano-catolicilor de a-și aroga dreptul de conducere și peste Românii unițĭ, privindu-i ca mĕdulare ale organisațiunei autonome, ce vor sĕ și-o facă catolicii ungurĭ.

Adevĕratul pericul al atentatului plănuit față cu biserica română unită zace însĕ tocmai în împrejurarea, că se pregătesce în ascuns, că nu se dă o luptă pe față și că protestele archiereilor românĭ unițĭ sunt presentate înaintea țĕrii și a lumii numai ca o busumflare trecĕtóre a unora, carĭ nu-șĭ găsesc tóte avantagele în plănuita reformă prin organisarea autonomiei.

Cestiunea rentei școlelor române din Brașov.

Suntem în plăcuta posițiune a anunța cetitorilor noștri, că grava și importanta cestiune a rentei școlelor române din Brașov, care anĭ de-arêndul a preocupat viu opiniunea publică, *s'a resolvat în mod definitiv*. In ședința de erĭ s'a depus pe biroul camerei române, prin d-l ministru *Take Ionescu*, un proiect de lege, însoțit de o espunere de motive cu privire la resolvarea acestei cestiunĭ.

D-nul Take Ionescu a fost viu aclamat și i-s'au făcut entusiaste ovațiunĭ pentru soluțiunea dată cestiunei și proiectul de lege a fost salutat de întréga cameră cu aplause vii.

Étă motivele și proiectul de lege, ce a fost depus pe biroul camerei române:

Expunerea de motive.

Numĕróse documente, datând dela 1594 și până la începutul acestui veac, stabilesc diferitele drepturĭ, pe carĭ biserica Sfântului Nicolae din Brașov le-a avut față de Statul român. In 1868 și în 1875 s'au fixat aceste drepturĭ la cifra de 38.500 lei, sĕ fie a bisericei Sfântului Nicolae pentru școlele greco-orientale române din Brașov, întreținute de ḑisa biserică.

De atuncĭ suma de 38.500 lei pe an a fost plătită regulat de către Statul român comitetului bisericei Sfântului Nicolae din Brașov, afară numai de cei trei anĭ din urmă.

In acéstă nouă situație, comitetul bisericei Sfântului Nicolae din Brașov a intentat o acțiune în contra Statului român, prin care cerea, ca Statul român sĕ-i plă-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(5)

Din etiologia poporală română.

— Urmare. —

Ca specimen caracteristic de legendă ornitogonă din sfera metamorfoselor etiologice reproduc în întregimea sa din colecțiunea lui S. Fl. Marian următórea legendă bucovineană referitóre la *rândunică**):

„A fost odată o fată, căreia murindu-i părinții, nu i-a rĕmas altă moștenire dela dênșii, decât numai o turmă de oi și un cățel.

Intr'o ḑi... ce-i vine fetei acesteia în minte?... se îmbracă în haine bărbătescĭ, ia oile și cățelul cu dênsa și se duce într'un munte. In muntele acela, mergĕnd ea cu oile și cu cățelul tot mai înainte, tot mai departe, étă că dela un timp se întêlnesce cu un fecior de smeu, care încă păscea o turmă de oi.

*) Ornitologia II, pag. 82—87.

Fiind fata îmbrăcată în haine bărbătescĭ și purtând cușmă în cap, feciorul nu putù s'o cunóscă: fată e orĭ fecior? Dér și fata nu i-a spus nimica nicĭ-odată, măcar că, de cum s'a întêlnit ea cu dênsul, păsceau oile împreună și în fiă-care séră se ducea și ea cu oile și cu cățelul sĕu de mas la curțile smeului.

Insĕ feciorul, nevenindu-i la socotélă, mai de multe orĭ spuse maicei sale, că lui nu i-se prea pare fărtatul sĕu de ciobăniă;... el crede, că acesta trebue sĕ fiă fată și nu fecior, căcĭ așa îl arată vorba și fața lui cea muerescă.

Dela o vreme, vĕḑĕndu-se bĕtrâna smeóică prea mult cincănită și întrebată de feciorul sĕu, ḑise:

— Décă fărtatul tĕu de ciobăniă va fi sĕ fiă fată, după cum presupui tu, eu îndată îl voiŭ cunósce, căcĭ de séră, când s'a duce sĕ se culce, am sĕ-i pun sub perină brăbănoc*) și de-a fi se fiă fată, brăbănocul până diminéța se va păta, ér de-a fi sĕ fiă fecior, atuncĭ brăbănocul va rĕmânea așa cum l'oi pune.

*) In unele părțĭ ale Bucovinei numesc Românii planta: Vinca minor. germ. Immergrün „brăbănoc“ și „bribănoc“, ér în altele „bărbănoc“.

Cum a ḑis smeóica, așa a și făcut.

Când a început sĕ însereze bine, colea pe vremea culcatului, a pus sub perina fetei, pe care se culcă, brăbănoc.

Insĕ cățelul fetei, fiind năsdrăvan și sciind prea bine cu ce gândurĭ se pórtă smeóica, ḑise încă de cu ḑiuă stăpânei sale:

— Scumpa mea stăpână! smeóica are sĕ-țĭ pue de séră sub perină brăbănoc, prin mijlocul căruia voesce ca sĕ scie: décă eștĭ fată orĭ fecior? Décă acuma domnia-ta voescĭ sĕ nu ți-se întêmple nimica rĕu, te sfătuesc, că atuncĭ când vei merge sĕ te culcĭ, sĕ scoțĭ brăbănocul de sub perină și și sĕ-l pui de-asupra pe perină și acolo sĕ-l lașĭ apoi până a doua ḑi diminéță. Eră a doua ḑi diminéță sĕ-l pui éră la locul lui și apoi sĕ ieșĭ din casă. De nu mĕ vei asculta și de nu vei face așa cum te învĕț eu, atuncĭ sĕ scii, că ai sĕ pățescĭ una ne mai pățită!

Așa a ḑis cățelul și stăpâna sa l'a ascultat și colea când a mers ea sĕ se culce, aflând brăbănocul sub perină, l'a pus pe perină și apoi s'a culcat. Eră a doua ḑi diminéță l'a pus éră sub perină și apoi eșind din casă și luându-șĭ oile și cățelul se duse în trébă-șĭ la păscĕtóre.

Dér n'a apucat bine a eși din casă, când smeóica se și duse în urma ei sĕ vadă ce-i?... cum e brăbănocul?... Brăbănocul însĕ era mai verde și mai frumos de cum îl pusese ea de cu séră. Vĕḑêndu-l astfel a creḑut smeica, că fata nu e fată, ci fecior, căcĭ așa a arătat brăbănocul, pe care i-l'a pus sub perină.

Feciorul smeóicei, auḑind acésta, își luà și el oile sale și se duse cu dênsele la păscĕtóre pe urma fetei, fără sĕ-i plesnéscă măcar prin minte, că n'ar fi drept ceea-ce i-a spus maică-sa.

Fata însĕ, vĕḑĕndu-se scăpată din cursa ce i-se întinsese, luându-se cu feciorul, cu oile și cu cățelul sĕu, se duse, se duse până ce ajunse la o mare. Aicĭ apoi s'a oprit ea și luându-șĭ rĕmas bun dela feciorul smeóicei și dând cu un toiag asupra apei, apa s'a despărțit în douĕ și așa a trecut ea cu turma sa pe cealaltă parte,

téscă o sumă anuală de 75,000, cifră la care ḑisa biserică preţuia vechile ei drepturī.

De altă parte guvernul ungar a atras atenţia guvernului român asupra legislaţiei ungare, care oppresce bisericele şi şcólele de a primi ajutóre dela State streine.

In urma acestei comunicărī, au urmat tratative între cele două guverne asupra adevĕratei naturī a drepturilor bisericei Sfântului Nicolae.

Adḑī biserica Sf. Nicolae din Braşov, cu aprobarea Consistoriului din Sibiiu, se declară gata sĕ retragă acţiunea, ce a adus în contra statului român, *décă guvernul român ar capitalisa suma anuală de 38.500 lei într'un titlu de rentă română 4 la sută, care ar fi depus la Casa de depunerī şi consemnaţiunī* (Casa centrală de stat) *din Budapesta, ca fond al bisericei Sf. Nicolae din Braşov pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de ḑisa biserică, cu condiţie ca venitul capitalului de 962.500 lei *sĕ fie plătit în fiă-care an preşedintelui comitetului bisericei Sf. Nicolae din Braşov* pentru a-l întrebuinţa la nevoile ḑiselor şcóle în organisaţiunea lor actuală, *capitalul rĕmânĕnd vecīnic inalienabil şi neputĕnd nicī-odată sĕ fie detras dela acéstă destinaţiune.*

Ministrul cultelor şi instrucţiunei publice
Take Ionescu.

Proiect de lege

pentru capitalisarea sumei de lei 38.500 pe an, pe care *Statul român o datoresce bisericei Sfântului Nicolae din Braşov, pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de ḑisa biserică, precum şi pentru deschiderea unui credit estra-ordinar servind la plata sumei de *115.500 lei*, datoraţī ḑisei bisericī pentru ḑisele şcolī în timpul celor din urmă trei anī.

Articolul I. — Guvernul, este autorisat sĕ emită un titlu de rentă 4% perpetuă, pentru un capital de 962.500 lei, producĕnd o rentă anuală de 38.500 lei. *Acest titlu va fi nominativ pe numele bisericei Sfântului Nicolae din Braşov pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientală română din acel oraş*, întreţinute de ḑisa biserică.

Articolul II. — Se deschide ministerului cultelor şi instrucţiunei publice un *credit estra-ordinar de 115.500 lei pentru plata sumei de 38.500 lei*, datorită pe cei trei anī din urmă bisericei Sfântului Nicolae din Braşov, pentru gimnasiul şi şcóla reală greco-orientale române din acel oraş, întreţinute de ḑisa biserică.

Acest credit estra-ordinar se va acoperi din excedentul budgetar al anului 1898—99.

Articolul III. — Anuitatea rentei perpetue dela articolul I va fi înscrisă la serviciul datoriei publice.

Ministrul cultelor şi instrucţiunei publice
Take Ionescu.

Congresul catolic.

Prima şedinţă a congresului pentru autonomia catolică s'a deschis Mercurī, în 31 Ianuarie st. n. Congresul a fost deschis la órele 11 a. m. de primatele Claudiu Vaszary Au urmat după aceea diferite raporturī, între carī cele mai principale au fost două: raportul *majorităţii* comisiunei de 27, cetit prin Dr. Iuliu *Hovanyi*, şi raportul *minorităţii*, cetit prin Iuliu *Györffy*.

Deosebirea de vederī între ambele raporturī constă mai ales în aceea, că proiectul majorităţii prevede o autonomiă mai restrînsă, care se remarcă în mĕsurile privitóre la patronat, la drepturile de inspecţiune ale statului, la numirea archiereilor, la cestiunea fondurilor şi fundaţiunilor, la cestiunea şcólelor etc. etc.

Proiectul minorităţii însĕ doresce o autonomiă mai largă, dându-li-se şi mirenilor mai multe drepturī, ca d. es. la alegerea episcopilor etc.

Discuţiile din şedinţa primă n'au fost vehemente, dér s'a observat totuşī o nelinişte şi anumite animosităţī, mai ales când a vorbit raportorul minorităţii *Györffy*. Acesta a făcut amintire şi *despre Românii uniţī*. El ḑise între altele:

„Regretăm, că fraţii catolicī românī s'au reţinut de-a lua parte la acest congres. Credem, că supremul drept de patronat va face sĕ înceteze acésta; dér *până când nu se va face ceva în interesul lor*, **vĕd o nedreptate în tot pasul.** De se va asigura însĕ dieceselor independenţa cuvenită, atuncī nedumeririle lor pot sĕ înceteze".

*

Observăm, că foile unguresci constată cu multă amăriciune, că *dintre archireii românī uniţī nicī unul n'a luat parte la congres, „nicī chiar blândul archiereu al diecesei Gherlei Ioan Szabo n'a luat parte la şedinţă, póte înfluinţat de atacurile foilor valahe intransigente"*, cum se esprimă „Pesti Naplo"

Ḑilele acestea, aflând, că dintre toţī episcopii românī uniţī numai episcopul Szabo s'a presentat la conferenţa episcopilor romano-catolicī în ajunul congresului, ne-a cuprins o mare amărăciune, căcī vedeam în acéstă procedere o violare a solidarităţii, ce trebue sĕ esiste între toţī membrii episcopatului român unit în apĕrarea drepturilor şi a independenţii bisericei. Nu vom puté nicī în viitor, decât condamna acest pas al episcopului Szabo; dér faptul, că d-l episcop totuşī s'a recules în momentul din urmă şi s'a ferit de a face şi pasul ultim fatal, prin care s'ar fi prăbuşit pentru totdéuna în prăpastiă, faptul, că nu a luat parte la şedinţele congresului, constitue totuşī un moment uşurator pentru P. S. Sa, de care luăm act în speranţă, că întórcerea spre cărarea cea mai bună va fi durabilă.

*

Totala abstinere a archiereilor românī uniţī dela şedinţele congresului îi pune pe şoviniştī pe gândurī. „Pesti Napló" între altele ḑice: „Fără Românii greco-catolicī autonomia, chiar de s'ar înfiinţa, va rĕmâné ştirbită. Dér mai mult decât atât: prin asta s'ar zădărnici unul din cele mai marī avantagii, care din punct de vedere strîns de stat şi naţional s'ar fi putut aştepta dela autonomiă."

Din parlamentul engles.

In şedinţa dela 31 Ianuarie *a camerei comunelor* a luat între alţii cuvêntul Sir *Robert Reid* (liberal). El se ocupă cu atitudinea guvernului în rĕsboiul din Africa.

Reid ḑise, că rĕsboiul de faţă a isvorît din órba cutezanţă, din superficialitatea şi din lipsa de sinceritate a ómenilor dela conducerea imperiului. *Mişelia şi cutezanţa hotarnică cu nebunia a doi ómenī* (Chamberlain şi Rhodes Cecil) sprijiniţī de *minciunile* unei părţī din pressa englesă, sunt causele adevĕrate ale rĕsboiului. Guvernul a făcut totul pentru-ca sĕ nască bănuelī în Burī faţă cu Englesii. Pretinsa conjuraţiă a Burilor, ca scop de-a alunga pe Englesī din Africa-sudică, este o poveste deşartă, care a fost rĕspândită cu scop de-a acoperi urmările triste ale politicei englese. (Aplause furtunóse pe băncile liberalilor) Burii se luptă însufleţiţī de sentimentul patriotic, că trebue sĕ-şī apere patria împotriva domniei streine. Acusă pe guvern, că a neliniştit mai înainte pe Burī şi apoi li-a deşteptat bănuelile. Din causa acésta Burii au şi creḑut, că *Jameson* a invadat în Transvaal cu scirea şi din voinţa lui Chamberlaifl. Nimenī însĕ nu va nega, că *invasiunea lui Jameson a fost una din cele mai marī mişelii.* Cercetarea, ce s'a făcut în acéstă afacere, a fost un ne mai pomenit scandal şi o ruşine pentru Anglia.

Sir *Robert Reid* îşī încheiă discursul sĕu fulminant astfel: „Mĕ voiŭ opune din tóte puterile ideii de-a *pune în jug pe Burī*, căcī acésta e imposibil din punct de vedere practic, ér din punct de vedere uman, *este cea mai mare nedreptate.*"

In *camera lorḑilor* au fost de-asemenea discuţiunī înfocate, şi cu tóte apĕrările guvernului, el nu şī-a putut justifica cu succes atitudinea lui pĕcătósă în acest rĕsboiŭ fatal pentru leul britanic.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Dintre scirile, ce sosesc de pe câmpul de rĕsboiŭ, mai interesantă este aceea, că generalul Buller se gândesce din nou sĕ atace pe Burī. Acésta se póte conchide cel puţin din declaraţia, ce a făcut'o Buller alaltăerī când a predat lui Warren o telegramă de felicitare dela regina Victoria. Buller a ḑis, că a aflat cheia drumului, ce duce la Ladysmith şi într'o sĕptĕmână va elibera oraşul împresurat. Pe unde va merge Buller la Ladysmith şi în care parte se pregătesce a ataca pe Burī, este un secret al viitorului. Póte că Burii vor sci căile şi tainele lui Buller, cum au sciut şi planul lui de trecere peste Tugela. Étă scirile mai nouĕ:

Supuşii Englesī înrolaţī de Burī.

Se telegraféză din Londra, că toţī supuşii englesī domiciliaţī la Barkly-west au fost înrolaţī de Burī pentru serviciul rĕsboiului, după cum se telegraféză din Kimberley la 26 Ianuarie. Ei au primit porunca de a se presenta a doua ḑi, în mare ţinută de campaniă, înaintea comandantului trupelor. In cas de neesecuţiă a acestui ordin, vor fi condamnaţī la 38 de livre sterlinge amendă séu la 3 lunī muncă silnică.

Mobilisarea flotei englese.

„Daily Chronicle" spune, că consiliul de miniştri a discutat Sâmbătă cestiunea mobilisărei flotei. A hotărît numai, că divisia 8-a nu va pleca pentru Africa de Sud, până când nu se va obţine prin mĕsurī maritime, o mai mare securitate a cóstelor.

Pressa englesă în genere cere, ca guvernul sĕ ordoneze mobilisarea îndată a flotei, ca astfel sĕ prevină surprisele neplăcute, ce s'ar puté ivi. Ea face guvernul responsabil de tóte inconvenientele, ce ar avea Anglia de suferit într'un asemenea cas de neprevedere.

Buller către soldaţī.

Din Bruxella se telegraféză, că după o depeşe sosită de pe câmpul de rĕsboiŭ, generalul Buller a ţinut soldaţilor sei un discurs înflăcărat, prin care îi încurajéză la luptă şi între altele le spune, că deşi s'au retras, cu tóte astea speră, că în 8 ḑile vor fi la Ladysmith.

SCIRILE ḐILEI.

— 21 Ianuarie v.

Bustul lui Catargiu. In incinta Camerei române s'a aşeḑat Mercurī bustul regretatului bărbat de stat Lascar Catargiu.

Napoleonul Principelui Carol din România. Micul Principe Carol al României a dăruit un napoleon de aur pentru cel mai sĕrman locuitor al oraşului Tulcea, care ar avé copii mai mulţī. Napoleonul dăruit a fost cumpĕrat, în urma propunerii d-lui prefect Neniţescu, de ofiţerii reg. 33, carī prin cotisaţii au strîns suma de peste 120 lei, pe care au dat'o în locul piesei de aur locuitorului Ioan Rădulescu, care are 11 copii — nouă băeţī şi două fete — şi care este lipsit de mijlóce. Napoleonul va fi pus într'o ramă de pluş şi se va păstra ca proprietatea regimentului 33 până la majoratul Principelui Carol, când ofiţerii o vor înapoia Prinţului, ca o vecīnică amintire de prima legătură, ce se face între prinţul moştenitor şi poporul român.

---

fără sĕ i-se întêmple vre-un rĕu, cât e negru sub unghie.

Feciorul smeóicei şi cu oile sale a rĕmas de asta parte de apă.

Ajungĕnd de cealaltă parte şi după ce s'au împreunat acuma érăşī valurile apei, şi a luat fata cuşma din cap şi atuncī i-a căḑut pĕrul cel de aur până la brâu.

Feciorul smeóicei, vĕḑêndu-o că-i fată şi încă aşa de frumósă, nu scia pe ce lume-i de scîrbă, că a scăpat'o din mână. Si fără a mai pierde mult timp se întórse acasă şi spuse maicei sale, cum l'a amăgit, povestindu-i tóte din fir în pĕr, că fărtatul sĕu de ciobăniă nu e fecior, ci fată şi încă cu pĕrul de aur. Dér ce folos, că ea a trecut acuma peste mare împreună cu oile sale şi el n'o mai póte urmărì.

Smeóica, auḑind acésta, ḑise feciorului sĕ nu se mai supere de géba, căcī ea va afla un mijloc prin care s'o pótă urmărì şi prinde. Şi întru adevĕr, că maica sa îi făcù o corabiă mare, pe care smeul, după sfatul ei, o încărcà cu fel de fel de marfe scumpe şi astfel, încărcată cum era, se pornì cu dênsa, ca sĕ afle pe fată.

După-ce se pornì el acuma merse cât merse pe apa cea mare, prin care a trecut fata, până ce ajunse la un mal. Acolo apoi se oprì.

Mulţime de ómenī, carī dela cine şi prin cine auḑise, că 'n corabia acésta se află o mulţime de marfă scumpă; alergară din tóte părţile sĕ cumpere câte una alta dela stăpânul ei.

Étă că în urmă, de unde şi până unde, vine şi fata cea cu pérul de aur şi întrà şi ea în corabiă sĕ vadă ce fel de mărfurī se află într'ênsa?

Dér... atâta i-a trebuit smeului!... Mai mult nimic!... Cum o vede înlăuntru de-auna pornesce corabia dela mal şi.... pe icī încolo ţi-i drumul!...

Fata cunóscea şi ea acum în ce cursă a picat şi pricepù, că nu-i chip de scăpare... Cércă ea ce cércă sĕ scape, dér înzădar!... Corabia era acuma cine sçie unde de mal.

— De géba te mai trudescī, căcī de-acuma înainte n'ai sĕ-mī mai scapī din mână! — ḑise smeul, după-ce s'a vĕḑut la argul sĕu.

Fata, mai auḑind încă şi acésta, ce sĕ facă?... ia inelul sĕu de pe deget şi, aruncându-l în apă, ḑice:

— Când vei afla tu inelul acesta, atuncī voiŭ vorbì eu cu tine!

Dér smeul se părea, că nicī n'o aude. El mergea cu corabia înainte, fără sĕ-i pese ceva de cuvintele ei.

După-ce ajunse acuma la mal, luà pe fată şi ducêndu-o acasă se cununà cu dênsa.

Fata însĕ îşī ţinù cuvêntul.... Ea nu vorbia cu smeul nimica, orī şi cât se nĕcăjia acesta s'o înduplice, ca sĕ vorbéscă. Cu smeóica şi cu cumnatele sale, — căcī smeul avea şi surorī, — şi ceilalţī curtenī vorbia, însĕ cu smeul nicī-odată.

Acéstă tăcere a ţinut tot aşa mai lung timp.

Étă că 'ntr'o ḑi, mergênd nisce pescarī la apa cea mare şi pescuind o mulţime de pesce, aduseră şi vêndură şi smeului o parte din aceştia.

Smeul, adecă feciorul smeóicei, după-ce cumpĕrà pescii, se dete singur sĕ-i curăţéscă. Dér ce sĕ vadă?... Intr'un pesce dă de inelul nevestei sale!... Plin de bucuriă ia el acum inelul, şi mergênd cu dênsul tot în sărite la nevasta sa, îi ḑise zimbind:

— *Draga mea Rândunică!* de-acuma vei vorbì cu mine, căcī écă în sfîrşit ţi-am aflat şi inelul!

Şi vorbind o desmérdă şi-i neteḑesce bărbiile, aşa plin de sânge, cum s'a umplut pe mânī curăţind pescele.

Nevasta, vĕḑêndu-şī inelul şi auḑind pe smeu astfel vorbind, de-auna s'a prefăcut într'o Rândunică cu guşa roşiă şi a sburat pe feréstră afară.

Smeul, vĕḑênd'o, că-i sbóră de înaintea ochilor, se repeḑì iute s'o prindă, dér *a prins'o numai de mijlocul coḑii*, care i-a şi rĕmas în mână, ér *Rândunica* se cam mai duse, *rĕmâindu-i de-atuncī şi până în ḑiua de astăḑī códa ca o furcuţă*, *adecă, numai cu penele, carī nu ni-le-a smuls smeul, şi cu guşa roşiă, cum a fost pătată de sânge.*"

După altă variantă rândunica a fost sócră rea, care a ucis pe noru-sa, ér Maica Domnului, ca pedépsă a blăstĕmat'o sĕ se prefacă în pasĕre;[1]) după a treia legendă

[1]) Ornitologia II, pag 106—107.

Br. Bourguignon, președintele Bucovinei pleca la 3 Faur a. c. n. la Viena, pentru a-se presenta noului guvern. Inainte de plecarea sa — scrie „Patria“ din Cernăuțî — dă însĕ pe la toțî funcționarii guvernului țĕrii visite de adio, pare-că nu ar mai avé de gând a-se întórce în Bucovina. Ni-se comunică, că între alte probe despre rodnica sa activitate în Bucovina, carî voesce sĕ le presente noului guvern, va lua cu sine colecțiunea de 50 numerî confiscațî ai „Patriei“ și decretul de espulsare al d-lui Victor Braniște.

Banffy — „ofensat?!“ Fóia ungurésca „Fövárosi Tudositó“ aduce „sub reservă“ scirea, că faimosul Desideriu Banffy *„fiind-că a fost în mod fățiș ignorat la balul Curții“* se pregătesce sé renunțe la demnitatea de măestru al Curții. — La asta „Alkotmány“ face următórea caracteristică observare: „Noi nu numai că împărtășim cu reservă acéstă scire, dér nicî n'o credem. Baronul Banffy *nicî-odată n'a fost sentimental*, séu prea sensibil; cum s'ar puté, ca acum de-odată sĕ devină astfel?“ Cu alte cuvinte, findcă Banffy nu scie ce-i rușinea, fóia ungurésca nu crede, că el se va retrage, pe lângă tótă ignorarea.

Societatea „Transilvania“. Dumineca trecuta s'a întrunit comitetul Societății „Transilvania“ din Bucurescî, spre a lua în discuție mai multe cestiunî, carî erau puse la ordinea ḑilei. După ce s'a hotărît distribuirea unei burse, care rĕmăsese vacantă, și s'au acordat câte-va ajutóre unor studențî de Universitate, membrii comitetului au adus din nou în discuție recunóscerea Societății ca persónă morala.

Din Budapesta ni-se scrie cu data de 31 Ianuarie n. c.: Erî séra am avut ocasiunea de a asista la un concert dat de academia reg. de musică, la care participară activ și două domnișóre române, bine cunoscute dela seratele arangiate de societatea „P. Maior“. Cu deosebită plăcere ne-am delectat în prestațiunile de tot multumitóre ale tinerelor dame, care deja prin esteriorul lor simpatic atraseră tótă atențiunea publicului present, primindu-le acesta cu aplause când apărură pe scenă. Delicata și frumósa domnișóră *Virginia Gall*, care ne-a încântat prin vocea ei dulce, plină de farmec, a predat aria mare din opera „Linda“ de Donizetti, cu multă grațiă și temperament, cu intonațiune corectă până și în registrele cele mai înalte. — D-ra *Clotilda Olteanu*, pe care până acuma o auḑisem și admirasem numai ca pianistă, de astă-dată m'a surprins și ca cântăréță, esecutând briliant „Valsul“ de Thomas. Felicit din tótă inima pe ambele cântărețe pentru succesul avut! — *A. P.*

Amnestiă în procesul din Serbia. Se scrie din Belgrad, că acum s'a hotărît, ca sĕ se amnestieze toțî condamnații în procesul atentatului la viața regelui Milan.

Canalul dintre Rin și Elba. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, ḑiarul oficios al guvernului german, anunță, că proiectul relativ la construcția acestui canal de o estraordinară importanță economică, va veni în curênd în desbaterile dietei Prusiene. Cheltuelile acestui canal, care fuseseră preliminate la început în suma de 268 milióne de marce, vor fi fixate definitiv la suma de 450 de milióne. Tóte lucrările vor trebui sĕ fiă terminat în cincî-spre-ḑece anî.

Sporirea flotei francese. Guvernul frances a depus pe biroul Camerei proiectul de lege cu privire la sporirea flotei cu 6 cuirasate, 5 încrucișătorî, 28 contra-torpilorî, 112 torpilorî și 26 corăbii sub-marine, acela privitor la înarmările porturilor și côstelor, a coloniilor cât și cable submarine. Aceste proiecte vor aduce după ele o cheltuélă de 900 de milióne, carî se vor repartisa pe mai mulțî anî și va fi acoperită prin resurse budgetare. Construcțiile navale vor fi terminate la 1907.

Sultanul a decorat pe Loubet. „Figaro“ anunță, că Sultanul a trimis președintelui Loubet marele cordon al „Nichan-i-Imtiaz“.

Aprovisionarea Angliei. După datele statistice ale diarului „Corn Trade Year Book“ Marea Britanie europeană a consumat înainte cu cincî anî spre alimentarea poporațiunei sale $6^1/_2$ milióne de tone de grâu și făină pe an, din care economia rurală a Britaniei a produs numai $1^1/_2$ milióne. Din celelalte 5 milióne de material de pâne au dat Statele-Unite $2^1/_2$ milióne, Rusia $1^1/_2$ milióne, Argentina cam 625,000, ér restul precum și cerealele necesare pentru nutrirea vitelor, pentru sĕmînță și pentru alte scopurî s'au importat din India, Canada, Australia, Chile, Uruguad și din *România*. Din acéstă împrejurare resultă, că déca în urma unui rĕsboiŭ séu recoltă rea ar înceta de-odată importul din Rusia și America, în Anglia ar isbucni fómetea. Acésta este cel mai periculos dușman al Angliei. America singură ar acoperi lesne tótă lipsa de bucate a acestei țĕrî.

Istoria națională și cea universală.

— Fine. —

Un simțĕmênt de mândriă națională ne cuprinde, când, sub pana nóstră, ajunge în firul neîntrerupt al timpului, frumósa și cavalerésca figură a lui Henric IV, și acest simțĕmênt provine din faptul, că dintre toțî suveranii Europei cinquecentiste, acela care a judecat cu dréptă mĕsură pe Eroul dela Călugărenî, este tocmai nemuritorul Bearnes. In creațiunea lui genială, sistemul celor trei State aliate Franței și situate la spatele casei de Habsburg (Suedia, Polonia, Turcia), se aflau cele trei țĕrî ale lui Mihaiu, Muntenia, Moldova și Transilvania, pe carî Henric IV voia sĕ le aibă aliate tot cu dênsul. Acéstă ideiă continuată de Richelieu, care sub numele de *principes confoederati* căuta sĕ atragă în partea sa pe Racoțescii Transilvaniei și pe domnii de pe vremurî ai Munteniei și Moldovei acéstă idee a lui Henric IV, realisată de Richelieu și de Mazarin, face tratatele din Westphalia și asigură egemonia Franței în Europa până după 1750.

De altă parte, politica Habsburgilor în Orient, în secolul XVII, nu se póte pricepe, fără a se aminti de domniile lui Mihai-Vitézul, lui Radu Șerban, lui Matei Basarab, lui Constantin Vodă Șerban, lui Șerban Cantacuzino și lui Brâncoveanu. La un moment dat, Matei Basarab este recunoscut de Germania, Veneția, Papa, Polonia ca *Generalissimo di tutte l' Oriente*; cu acest titlu, pare-mi-se bunul și simpaticul Agă din Brâncovenî, merită sĕ 'șî aibă locul în istoria universală. De altmintrelî și Matei Basarab și Vasilie Lupul intră de-a dreptul în istoria universală prin faptul, că au fost protectorii tuturor creștinilor din Europa orientală și din Asia otomană, protectorat, care s'a continuat neîntrerupt până la Petru-cel-Mare al Rusiei și și-a atins apogeul în vremurile Brâncoveanului. Protectoratul creștinilor din Turcia europénă și din Turcia asiatică alcătuesce în formă, în secolele XVIII și XIX, basa relațiunilor când dujmănóse, când prietinóse ale Rusiei cu Imperiul Sultanilor; i se consacră sute de paginî în istoria universală. Nu e óre drept a se consacra măcar câte-va paginî aceluiașî protectorat, când el era esercitat în secolul XVII de Domnii țĕrilor române? Pentru-ce óre nu s'ar aminti binefacerile și darurile Domnilor noștri la mănăstirile Orientului, când binefacerile Regilor Franței și Impĕraților Germaniei la mănăstirile dela Sf. Denis, Münster, Padeborn, Osnabrük, Monte-Cassino sunt învĕțate de liceanii românî? Și pentru că e vorba de mănăstirî și cestiunî religióse, întru cât anabaptiștii dela Münster, sunt mai interesanțî decât încercările de calvinisare ale Românilor din Transilvania din secolul XVI și încercările de calvinisare ale acelorașî Românî la finea secolului XVII. Tot ast-fel nu vĕd pentru-ce atâtea amĕnunte consacrate sinodului dela Clermont, ér nu sinódelor dela Constanța și dela Florența, unde au fost și representanțî ai boeriei și clerului român dintr'ambele principate.

Cu secolul XVIII, d-le ministru, este astăḑî un adevĕr recunoscut de toțî că, adică, politica Rusiei, Austriei, Franței, mai târḑiu a Prusiei, și în totdeuna a Turciei nu se póte pe deplin înțelege, fără ca Principatele române sĕ nu între în cele mai multe din rĕsbóiele și negociațiunile puterilor europene. Acestea din punctul de vedere politic.

Din punctul de vedere al civilisațiunei, al ideilor, al sciintei, al artelor, se face în manualele francese și germane, în ajunul Revoluțiunei francese, o dare de sémă a rĕspândirei ideilor filosofice, enciclopediste și economice ale spiritului frances în tóte Statele Europei. Țĕrile române sunt, bine înțeles, lăsate pe din afară. Sĕ nu fi întrat adecă nicî o idee francesă în țĕrile române între 1750 și 1800? Documentele de astăḑî arată, că din contra, țĕrile cele mai accesibile acestor idei nouĕ și reformătóre fură Muntenia și Moldova.

Nu pretind, cum s'a susținut de unii, cá în cererile lui Horia se află în germine *Drepturile Omului* din revoluțiunea francesă, dér nu mĕ pot opri de a recunósce, că *Societatea filosofésca* din Transilvania și *Societatea Amicilor* din Bucurescî sunt sucursale directe ale cluburilor din Paris. Pentru ce și ele nu ar figura într'o espunere a influenței ideilor revoluționare, când tóte *Bundurile* cetaților germane și tóte societățile orașelor Italiei sunt citate la finele secolului trecut și la începutul al lui nostru?

Și, în fine, d-le ministru, ar fi de dorit, ca sĕ se lase de o parte din domnia lui Napoleon, măcar vre-o câte-va bătălii din uimitórea campaniă a Italiei, séu din nenorocita campaniă a Espaniei, și sĕ se arete sórtea Principatelor române dintre 1800 și 1814, atuncî când, întocmai ca pe nisce mingî, marele cuceritor le făcea cu vêrful spadei sĕ se rostogolésca une-orî spre Turcia, alte-orî spre Rusia séu spre Austria.

S'ar mai lăsa de asemenea o parte din luptele pentru independența Greciei, pentru a se arăta unde se plămădiră și se pregătiră aceste eroice bătălii.

De altmintrelî, în istoria universală contimporană, simțĕmêntul naționalităților de o parte, și sciința cu glasul iresistibil de alta, au pus acolo unde au dreptul sĕ fiă pe Românî și țéra lor.

IV

Aceste esemple și altele multe arată, d-le ministru, că istoria universală póte servi, în decursul celor 3 anî de studiu liceale, a împrospĕta continuu, desvoltându-le cunoscințele ce elevii au despre istoria patriei din clasa a patra primară și din clasa a patra gimnasială.

In limitele, ce ni sunt permise de natura istoriei nóstre naționale, am ajunge și noi la aceeașî țintă, ca și istoricii și profesorii francesî și germanî; am vorbi elevilor cât mai des de faptele cele marî ale strămoșilor și le-am înlesni privirea deplină a unor tabele din istoria universală, și anume a acelora, în carî ei ar vedé pe Românî mergênd alăturea cu cele mai marî popóre europene, spre cinstea némului și spre marele bine al omenirei.

Ast-fel s'ar puté face istoria națională *în* și *prin* istoria universală.

G. I. Ionescu-Gion.

Bucurescî, 6 Decemvre 1899.

ULTIME SCIRI.

Renta școlelor române din Brașov.

Bucurescî, 2 Februarie. După presentarea proiectului de lege al *rentei școlelor române din Brașov*, s'au făcut la cameră ovațiunî entusiaste d-lui ministru *Take Ionescu* pentru soluțiunea dată cestiunei. Proiectul a fost salutat cu aplause nesfîrșite.

Budapesta, 1 Februarie. In ședința de aḑî a camerei, deputatul *Komjathy* a interpelat pe ministru președinte *Szell* cu privire la scirile rĕspândite în pressă asupra înțelegerii, prin intervențiunea ministeriului de esterne, relativ la „subvențiunea“ școlelor române din Brașov. Oratorul esprimà îndoiala, că soluțiunea afacerei ar corespunde intereselor statului ungar și cerù lămuririî asupra stării de lucrurî.

Ministru-președinte **Szell** rĕspunse imediat ḑicênd, că póte sĕ iese din reserva de până acum, după-ce în parlamentul român s'a depus un proiect de lege, care consfințesce înțelegerea intrevenită, prin mijlocirea contelui Goluchowski, între statul ungar și cel român. Face istoricul rentei și amintesce pe larg despre ancheta, care fusese la Brașov pentru a erua starea lucrului, care anchetă însĕ nu dĕdù un resultat satisfăcĕtor. Urmară tratările diplomatice, prin intermediarea contelui Goluchowski, între guvernul român și cel ungar. In decursul acestor tratărî se aflară probele cele mai evidente, că statul român secularisând bunurile bisericei din Brașov, luase asupră-șî sarcinî morale și că eforia acestei bisericî avea tot dreptul sĕ céră despăgubirî. Ast-fel statul român a inscris în budget suma anuală de 38,000 lei.

Ministrul accentuà, că guvernul ungar nu putea sĕ se subtragă dela recunóscerea, că acésta cestiune juridică trebue resolvată, fără a-se atinge suveranitatea statului ungar. Așa a urmat soluțiunea, declarând guvernul român, că va șterge din budgetul sĕu „subvențiunea“, depunênd în schimb, sub titlul de „Datoriă din vremurî vechî“, suma de 393,000 lei prin intermediul statului ungar la cassa centrală din Budapesta. Venitul acestei sume *se va imâna ca fond inalienabil de către ministeriul de culte eforiei școlelor din Brașov.* Ministrul mai ḑise, că prin acest mod de soluțiune s'au luat armele „agitatorilor“ de naționalitate și s'a păstrat autoritatea și demnitatea statului ungar.

Profețiile unei Sibylle moderne.

Scriitorul frances Octave *Uzanne*, unul din cei mai cetițî scriitorî francesî, a făcut cunoscință prin un amic al sĕu, cu cea mai nouă Sibyllă parisiană, cu care a avut o convorbire interesantă. Resultatul acestei convorbirî cu „madam G.“ il publică în *„Echo de Paris“*.

La întrebarea lui Uzanne, că ce va aduce anul 1900, moderna Sibyllă rĕspunse așa:

— „Anul 1900 va fi mai înfiorător decât anul plin de gróză 1870. Aprópe în tóte părțile lumei vĕd sânge și jale. Când se va împlini un an dela întrunirea congresului de pace în Haga, care a avut un resultat ridicol, semiglobul nostru va fi teatrul rĕsbóielor și luptelor sângeróse. Deja înainte de începutul primăverii, două casurî de mórte vor provoca o puternică sguduire în viața statelor. Viața reginei Victoria vor stinge o desastrele din Transvaal și stricăciunile ireparabile ale rĕsboiului, după-care va urma sfâșierea imperiului universal al Britaniei. Viața Papei Leo XIII este și aḑî o candelă, ce abia mai arde. Urmașul lui va fi cardinalul B., care după conclavă va ședé două ḑile pe tronul vieții spirituale a lumii.

„Rĕsboiul din Transvaal va lua proporții uriașe din causa rĕscólei generale a popórelor din Cap. Va fi o luptă lungă și

---

sf. Duminecă a metamorfosat în rândunică pe servitórea sa neascultătóre. [2])

Legenda română își are analogiă și într'una din metamorfosele lui Ovidius (VI, 667 sgg.), care în reasumat este de următorul cuprins: Tereu, regele Traciei și bărbatul Procnei, fiica regelui Pandion siluesce pe Philomela, sora soției sale. Rĕsbunarea celor două surorî a fost oribilă: Tereu a fost amăgit sĕ mănânce membrele fierte ale propriului sĕu copil. Persecutate de rabiatul Tereu, Procne se preface în rândunică, ér Philomela în privighitóre.

Slavii încă cunosc o asemenea legendă a rândunicei. Basmul croat povestesce, că rândunica a fost o frumósă fată, anume *Lasta* [3]), pe care o îndrăgi sórele, dér fiind respins de ea, o prefăcù în rândunică (*lastovica*). [4])

(Va urma.) *Nicolae Sulică*

[2]) Ornitologia II, pag. 108—109.

[3]) De aicî forma românéscă *lăstun* séu *lostun* indicând o specie de rândunele cu gușa și pântecele alb, carî își fac cuibul, pe streșinile caselor séu pe marginile apelor (Hirundo riparia).

[4]) Citat după Krek de Șăineanu, Basmele române pg. 529.

omoritóre acésta, care va bântui şi în vara anului 1901. Armatele englese vor merge în Africa-sudică la pieire sigură, deşi uneorî le va surîde graţia lui Marte. Victoria finală va fi însĕ a republicelor. Rusia va năvăli în India, ér Statele Unite nu vor puté birui cu semisĕlbaticii din Filipine. Incurcătura din China va aduce în conflict tóte puterile europene. Vĕd înainte rîurî schimbate în sânge şi din tóte vĕd, că va pierde naţiunea francesă orbită de strălucirea esposiţiei universale. Esposiţia se deschide în mijlocul celor mai marî încurcăturî şi contra demonstraţiunilor va trebui sĕ se recuireze armata. Ca resultat final însĕ esposiţia va fi favorabilă, deşi strĕinii se vor reci de noi"...

Trebue sĕ amintim, că convorbirea acésta s'a petrecut pe la finea anului 1899. „Profetésa" G. are vêrsta de 38 de anî şi e o adêncă cunoscĕtóre a operelor marilor filosofî germanî şi francesî.

Mulţămită publică.

Reuniunea femeilor române din Zêrneştî şi jur, convinsă de importanţa culturală şi socială a unui bal, care totdéuna aduce şi profit material, a arangiat şi în anul acesta un bal în séra de 1 (13) Ianuarie a. c. Resultatul acestuia, din tóte punctele de vedere, a fost mulţămitor faţă cu împrejurările locale.

Venitul curat, dimpreună cu venitul dela tombolă, a fost şi de astă-dată destul de mulţămitor în sumă de *211 corone 66 filerî.*

Acéstă sumă dimpreună cu spesele a incurs dela următorii contribuenţî:

Câte 20 coróne: Ernst Lang dir. fabr., Martin Copony şi Lacian Iaczko dir. fabr.

Câte 10 cor.: Nicolau Garoiu adv., Dr. Iancu Meţian şi Dr. Oscar Hámorszky.

Câte 6 cor.: Ioan Dan protop. onor., Gustav Czampa jude reg. şi Ioan Voda notar.

Câte 4 cor.: Ürmösy jude reg., Iuliu Orlovszky forestier, Ioan Strevoiu par., Ioan Gogonea, Aurel Cutean farmac., Ioan St. Coleş, d-ra Herepei învĕţ., Nicolae Sperchez învĕţ., Const. Ioanoviciu, Ioan Gârniţa, Stan Strĕvoiu.

Câte 3 cor.: Marton Gy. învĕţ., Weissörtel compt., Ioan C. Baiu, Broser, Maier, Nicolae Voda învĕţ, Ben. Clococean.

Câte 2 cor.: Nicolae Cintea medic, Ioan Ionică forestr., Emil Dan jurist abs., Iancu Garoiu jurist, Ioan Gligorie v.-not., Bratean, Ioan Nema, Ioan Jaja, Jozsef Nagy cancelist, Bartok cancelist. Vartolomeiŭ Bude dir., Bucur Meţian, Ioan Şona, George Neagoe, Radu Meţian, Stefan Bulmez, Nicolae Guguian, Nicolae Pană inv., Iarca Sona, Stoica Garoiu, Ioan R. Piscu, Nicolae Botorog, Nicolae Dan, Nicolae Şenchea, Andreiŭ Dan, Nicolae Grozea. — St. Comşa 1 cor.

Tot cu acéstă ocasiune au mai incurs prin postă oferte dela d-nii Nicolae G. Ilie şi Andreiŭ Coleş farmacist, ambii din Focşanî *câte 20 lei.*

In legătură cu acestea Reuniunea se simte datóre a aduce la cunoscinţa publică şi darurile primite dela d-na Maria A. Coleş din Focşanî în sumă de 20 lei şi dela d-l Ioan Voda notar în Zêrneştî în sumă de 20 coróne.

Pentru tóte aceste contribuirî, oferte şi darurî Reuniunea aduce şi pe acéstă cale cele mai vii mulţumite marinimoşilor contribuenţî şi donatorî.

Zêrneştî, 18 Ianuarie 1900.

Ioan Strevoiu,
secretarul Reuniunei.

Literatură.

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: *„Caractere morale*, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechî şi moderne". Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât şi prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Vom căuta s'o facem mai de-aprópe cunoscută cetitorilor noştri; de-ocamdată ne mărginim a atrage asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitorî de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturî, de mângăierî, de însufleţirî spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu", la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	99.05
Renta de coróne ung. 4%	94.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	100.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	99.50
Bonurî rurale ungare 4%	93.90
Bonurî rurale croate-slavone	94.50
Impr. ung. cu premii	162.25
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	140.50
Renta de argint austr.	99.75
Renta de hârtie austr.	99.55
Renta de aur austr.	99.15
Losurî din 1860.	139.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	131.80
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	188.25
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	135.—
Napoleondorî	19.23
Márcî imperiale germane	118.10
London vista	242.25
Paris vista	96.20
Rente de coróne austr. 4%	98.95
Note italiene	89.80

Cursul pieţei Braşov.

Din 2 Februarie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.46	Vênd.	18.50
Argint român.	Cump.	18.20	Vênd.	18.24
Napoleond'orî.	Cump.	19.20	Vênd.	19.26
Galbenî	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescî	Cump.	2.54	Vênd.	—.—
Márcî germane	Cump.	58 50	Vênd.	—.—
Lire turcescî	Cump.	10.71	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	Vênd.	101.50

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Id. 532/a—1899.
vegrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1899. évi 7928 számu végzése következtében Hartmann Sándor budapesti ügyvéd által képviselt A. Ludvig & Schon czég javára brassói Kalenda A. G. ellen 129 frt. 80 kr. s jár. erejéig Brassóban 1899. évi november hó 25-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt es 565 frt. 20 krra becsült üzleti berendezések és áruczikkekből álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbiróság 1899. évi VII. 391/2 sz. végzése folytán 129 frt. 30 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi augustus hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 29 forint 93 kr-ban biróilag már megállapitott költségek erejéig Virágsor 13 házszám alatt leendő eszközlésére **1900. évi Február hó 3-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Brassóben, 1899 évi Deczember hó 28 napján.

Deák,
kir. birósági végrehajtó.

841.1—1

Sz. 9103—899.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Schuszter K. Lajos végrehajtatónak özv. Florea Todor Reveika szül. Dihoju végrehajtást szenvedő elleni 178 frt. 10 kr. tőke-követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság) területén lévő 1. a brassói 3 sz. tkvbeni 16379, 16380, 16381, 16382, 16383, 16384, hrsz. egy tkvi birtoktestet képező ingatlanból B 3 és 5 alatt özv. Florea Reveika szül Dihoju alperest illető **négynyolczadrészre** 136 frt 50 kr., továbbá a 15519/6, 16520, 16521, hrsz. ingatlanbol u. e. alperest illető 4/8 ad részre 87 frtban. 2. a brasói 7767 sz. tkvbeni 16310 hrsz. ingatlanra 20 frt 50 krban 16320 hrsz. ingatlanra 20 frtban 16458 hrsz. ingatlanra 198 frtban 16926 hrsz. ingatlanra 25 frtban 16309 hrsz. ingatlanra 20 frt 50 krban. 3. a szentpéteri 1733 sz. tkvbeni 2444, 2445 hrsz. ingatlanra 270 frtban 13513 hrsz. ingatlanra 40 frtban 2601 hrsz. ingatlanra 65 frtban 2598 hrsz. ingatlanra 16 frtban 7805, 7806, hrsz. ingatlra 68 frtban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra az **1900. évi aprilis hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** ezen tlkvi hatóság árverési hatóságának irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. torv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1899. évi november hó 6-án.

A kir. törvényszék mint telekönyvi hatóság